INSTRUKCJA BHP OBSŁUGI: KOPARKA

instrukcja stanowiskowa (art. 237¹ § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *koparka: producent, typ (gąsienicowa, kołowa, minikoparka), masa, osprzęt*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	

Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

- ☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)
- ☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

- ☐ przejechanie lub uderzenie osoby w zasięgu łyżki albo przy obrocie nadwozia
- ☐ obsunięcie ściany wykopu i upadek maszyny do wykopu
- ☐ przewrócenie maszyny na pochyłości albo przy pracy z ładunkiem
- ☐ uszkodzenie podziemnego uzbrojenia: gaz, prąd, woda
- ☐ zbliżenie wysięgnika do napowietrznej linii energetycznej
- ☐ upadek przy wsiadaniu i wysiadaniu z kabiny
- ☐ hałas i drgania

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

- ☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe
- ☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku
- ☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją
- ☐ kamizelka ostrzegawcza i hełm poza kabiną
- ☐ obuwie ochronne
- ☐ ochronniki słuchu według oceny ryzyka
- ☐ pas bezpieczeństwa w kabinie, jeśli maszyna go ma

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ sprawdź uprawnienia: wpis w książce operatora dla koparki właściwej klasy
- ☐ obejdź maszynę: wycieki, gąsienice lub opony, osprzęt, szybka zmiany łyżki, lusterka i kamery
- ☐ sprawdź przebieg uzbrojenia i odległości bezpiecznej pracy ustalone z zarządcami sieci (§ 8 ust. 1 rozp., Dz.U. 2018 poz. 583)
- ☐ sprawdź odległość od napowietrznych linii energetycznych (§ 55 rozp. o BHP przy robotach budowlanych)
- ☐ wyznacz i oznakuj strefę niebezpieczną (§ 158 ust. 2)
- ☐ sprawdź sygnał dźwiękowy i hamulce

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ ustaw koparkę co najmniej 0,6 m poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu (§ 158 ust. 1)
- ☐ nie włączaj obrotu nadwozia w trakcie napełniania łyżki gruntem (§ 10 ust. 2 pkt 2 rozp., Dz.U. 2018 poz. 583)
- ☐ nie pracuj, gdy w zasięgu łyżki są ludzie (§ 10 ust. 2 pkt 3)
- ☐ nie dopuszczaj do tworzenia nawisów przy kopaniu (§ 10 ust. 2 pkt 1)
- ☐ na pochyłościach trzymaj się dopuszczalnego nachylenia z dokumentacji maszyny (§ 10 ust. 1)
- ☐ przy odkryciu albo naruszeniu instalacji przerwij pracę i zgłoś przełożonemu (§ 8 ust. 2)
- ☐ zmianę lub regulację łyżki wykonuj w zespole co najmniej dwuosobowym (§ 7 ust. 2)

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ opuść łyżkę na ziemię, wyłącz silnik i wyjmij kluczyk
- ☐ zabezpiecz maszynę przed uruchomieniem przez osoby nieupoważnione (§ 5 rozp., Dz.U. 2018 poz. 583)
- ☐ odstaw maszynę poza strefą klina odłamu i poza drogami transportu
- ☐ zgłoś usterki i wpisz godziny pracy w karcie pracy sprzętu

7. Zakazy

- ☐ przebywanie osób między ścianą wykopu a koparką, także w czasie postoju (§ 159)
- ☐ przewożenie ludzi łyżką i podnoszenie ludzi
- ☐ praca pod czynną linią energetyczną w odległości mniejszej niż w § 55
- ☐ praca na gruntach gliniastych w czasie ulewnego deszczu (§ 7 ust. 3 pkt 2 rozp., Dz.U. 2018 poz. 583)
- ☐ opuszczanie kabiny przy uruchomionym silniku i podniesionej łyżce

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Uszkodzenie gazociągu lub kabla	
Obsunięcie skarpy, przechył maszyny	
Wypadek osoby w strefie pracy	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Odległości od wykopu i od linii energetycznych oraz zakaz przebywania między ścianą wykopu a koparką: § 55, 158 i 159 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401). Zasady pracy maszyn do robót ziemnych: § 5, 7, 8 i 10 rozporządzenia z 20 września 2001 r. (t.j. Dz.U. 2018 poz. 583).